

Пољопривредне
саветодавне и
стручне службе
Републике Србије

The Republic of Serbia
Ministry of Agriculture,
forestry and water management

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за територију Републике Србије без АП Војводине

Модул 12: „ SAVREMENE TEHNOLOGIJE U PROIZVODNJI KOŠTIČAVOG VOĆA“

SAVREMENA TEHNOLOGIJA PROIZVODNJE ŠLJIVE

Prof. dr Zoran Keserović

**MODUL 12 – „SAVREMENE TEHNOLOGIJE U PROIZVODNJI
KOŠTIČAVOG VOĆA“, PARAĆIN, 11. 12. 2025. GODINE**

Коштичаве воћне врсте

Коштичаве воћне врсте заузимају преко 50% површина под воћем у Републици Србији (око 57,66%), а у оквиру тога две трећине заузима шљива. Међутим, велики део тих засада је екстензиван, односно са ниским нивоом агротехнике или чак без примене било каквих агротехничких мера у засаду.

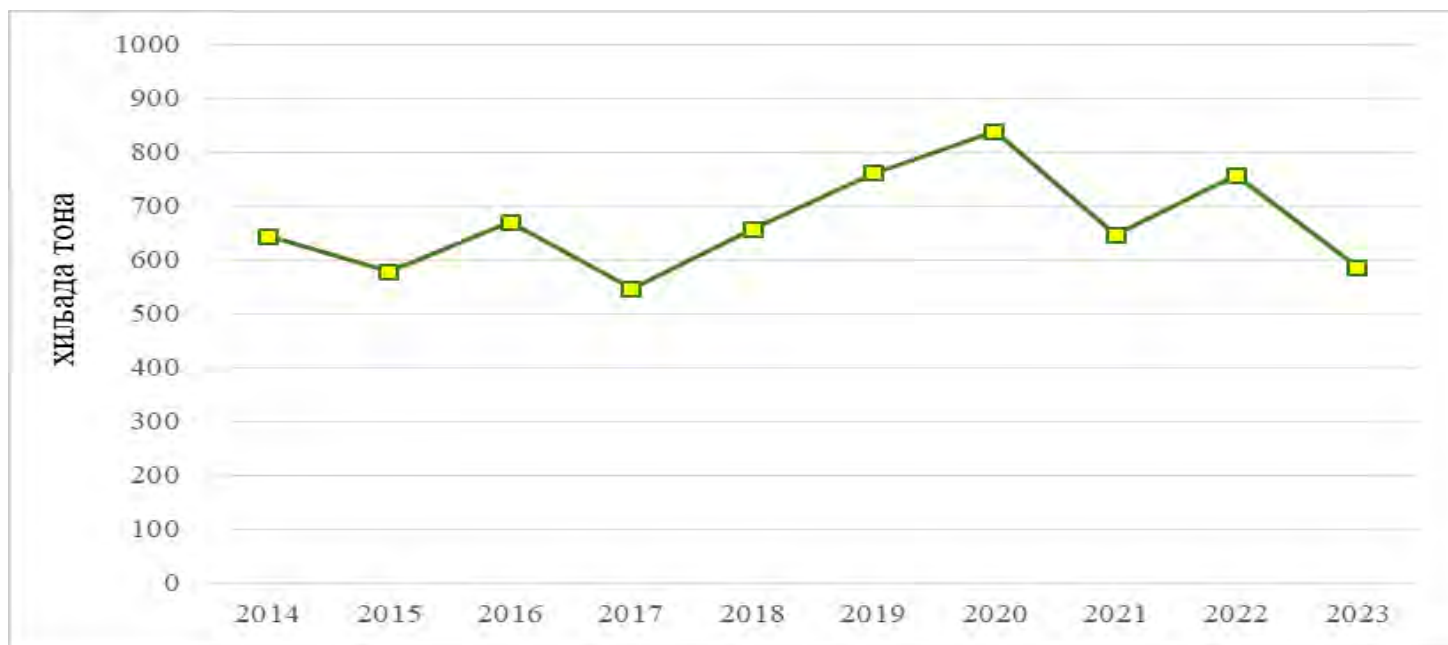
У укупној воћарској производњи у Републици Србији, коштичаве врсте воћака доминирају по обиму производње са око 50,46% од укупне остварене производње воћа у Републици Србији.

Најмања производња коштичавих воћних врста је остварена 2017. године и износила је 571,7 хиљада тона, а највећа 2020. године, када је износила 854,6 хиљада тона,

После шљиве, вишња је најважнија воћка ове групе.

Коштичаве воћне врсте

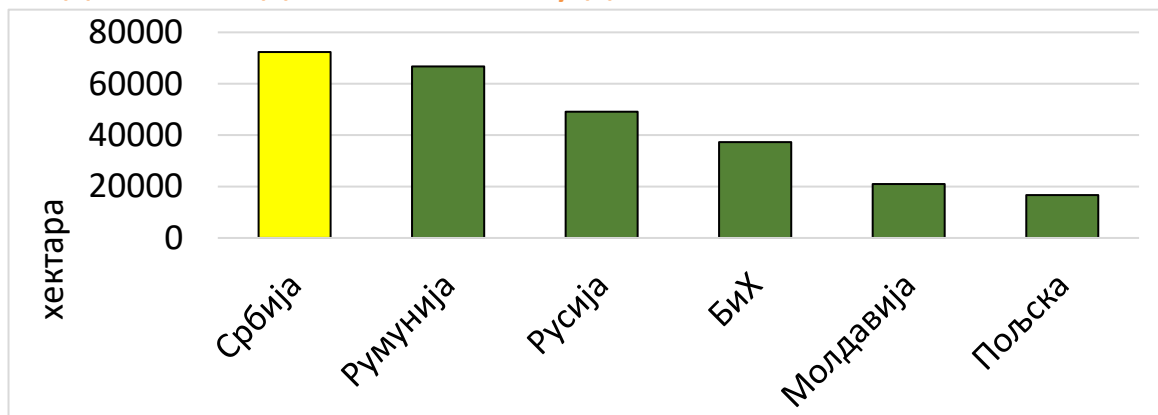

Шљива

Укупне површине под шљивом су у 2022. години износиле 72.323 ха, што Републику Србију сврстава на прво место у Европи, према ФАО подацима, на другом месту је Румунија са 66.710 ха, а на трећем Русија са 49.128 ха. **Према попису из 2023. године под шљивом се налази 74.418 ха.**

У структури воћарства Републике Србије шљива заузима водеће место по обиму производње. Укупан број стабала се у последњих десет година незнатно смањује, али је производња на годишњем нивоу доста стабилна.

Шљива

У свету према подацима **FAO**, највећу производњу шљиве у **2022.** години остварује **Кина 675.222 тона**, затим **Румунија 665.730 тона**, а на трећем месту је **Република Србија са 488.593 тоне**.

Када је у питању **Европа**, према подацима **FAO** из **2022.** године највећи произвођач је **Румунија (665.730 тона)**, на другом месту је **Република Србија (488.593 тона)**, **Босна и Херцеговина (306.880 тона)**, **Руска Федерација (212.300 тона)**, док је на петом месту **Италија (187.350 тона)**. **Највећа производња шљиве у Републици Србији била је 2020. године 582.547 тона**, а најмања **2017. године 330.582 тоне**.

Шљива

Према подацима из 2022. године, у Европи је по висини приноса шљиве по хектару на првом месту Аустрија (50,0 тона/ха), на другом месту је Холандија (24,7 тона/х), на трећем Швајцарска (20,2 тона/ха), следи Албанија са (17,0 тона/ха), док је Република Србија са 6,8 тона/ха на 15 месту.

Наши подаци указују да се приноси крећу од 4,6 тона/ха 2017. до 8,0 тона у 2020. години.

Šljiva

U svetu prema podacima FAO, najveću proizvodnju šljive u 2022. godini ostvaruje Kina 675.222 tona, zatim Rumunija 665.730 tona, a na trećem mestu je Republika Srbija sa 488.593 tone.

Kada je u pitanju Evropa, prema podacima FAO iz 2022. godine najveći proizvođač je Rumunija (665.730 tona), na drugom mestu je Republika Srbija (488.593 tona), Bosna i Hercegovina (306.880 tona), Ruska Federacija (212.300 tona), dok je na petom mestu Italija (187.350 tona). **Najveća proizvodnja šljive u Republici Srbiji bila je 2020. godine 582.547 tona, a najmanja 2017. godine 330.582 tone.**

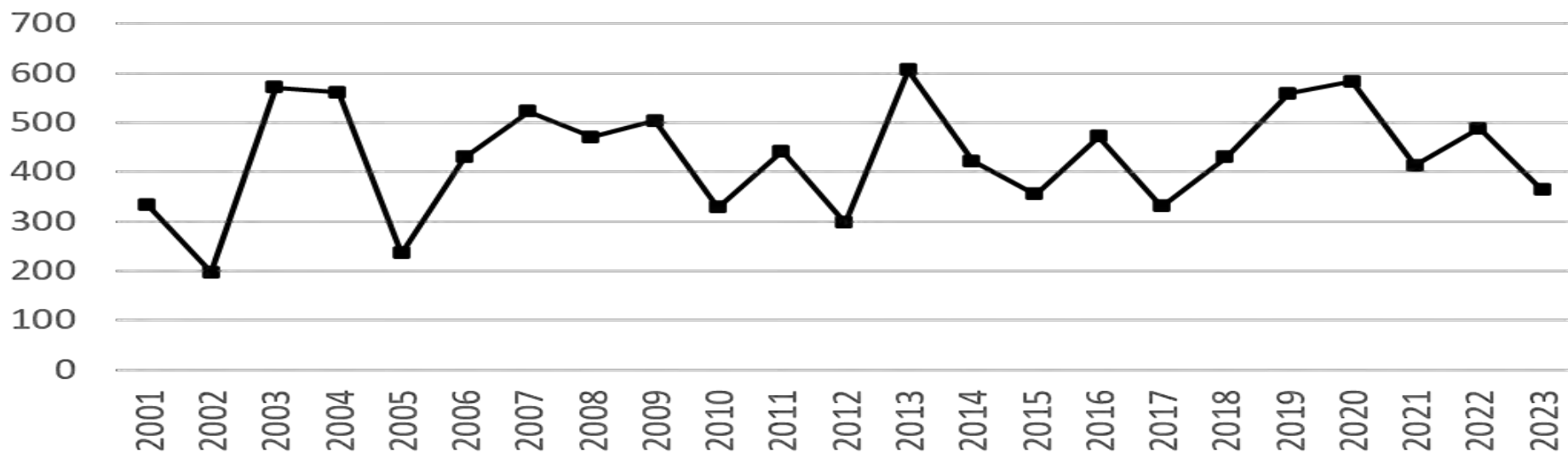
Sistematski naponi za unapređenje kulture šljive u Srbiji počinje sredinom XIX veka. Do sedamdesetih godina XIX veka šljiva je je korišćena prvenstveno za proizvodnju rakije, a potom suva šljiva Požegača postaje značajan proizvod. Iz Srbije je 1867. godine izvezeno 4.200 tona suve šljive, u vrednosti od 84.000 dukata. Požegača se tada koristila i kao stono voće i za proizvodnju pekmeza.

U periodu od 1881. do 1900. godine prosečan izvoz suve šljive iz Kneževine Srbije iznosio je 26.200 tona, a rekordna je bila 1887. godina sa 41.296 tona. Početkom XX veka šljiva je bila vrlo značajna za privredu Srbije i Bosne. Sa ovih područja izvezeno je 108.000 tona suve šljive 1904 godine, 85.000 tona 1908. godine. Zakoni o unapređenju voćarstva u Srbiji, doneti krajem XIX i početkom XX veka, podstakli su razvoj šljivarstva.

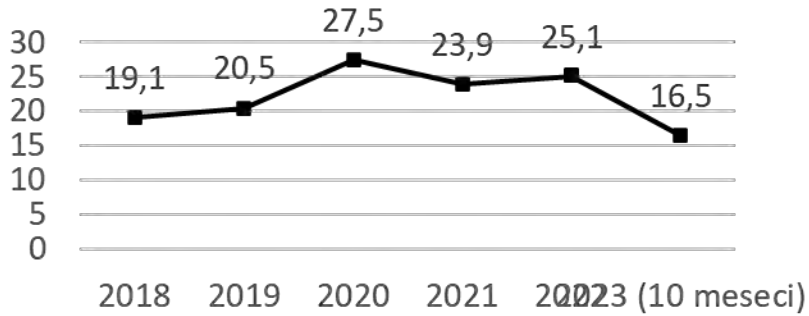
Period između dva svetska rata karakterisala su dva različita razdoblja. Prelomna je bila 1929 gpdina. Prvo razdoblje je doba prosperiteta požegače, povećanja broj stabala i obima proizvodnje. **Tako je 1926 godine proizvodnja u tadašnjoj Jugoslaviji omogućila izvoz od 12.000 tona sveže i 47.000 tona suve šljive.** Veliki rod požegače 1928 godine, oštra zima te iste i naredne godine i jak napad šljivine štitaste vaši od 1925-1929. godine prouzrokovali su masovno sušenje stabala požegače.

2006. godine izvezeno je oko 16,5 hiljada tona sveže šljive i zarađeno oko 4,4 miliona dolara, dok je suve šljive izvezeno oko 1,4 hiljade tona, tačnije 1.388.505 kg i zarađeno oko 2.963.122 dolara. Već 2010. godine izvezeno je 22,4 hiljade tona sveže šljive i zarađeno oko 14,7 miliona dolara, dok je suve šljive izvezeno oko 4,2 hiljade tona i zarađeno oko 8,8 miliona dolara. 2021 godine izvezeno je oko 23,9 hiljada tona sveže šljive u vrednosti od oko 14,4 miliona dolara, dok suve šljive je izvezeno oko 5,5 hiljada tona u vrednosti od oko 15,4 miliona dolara.

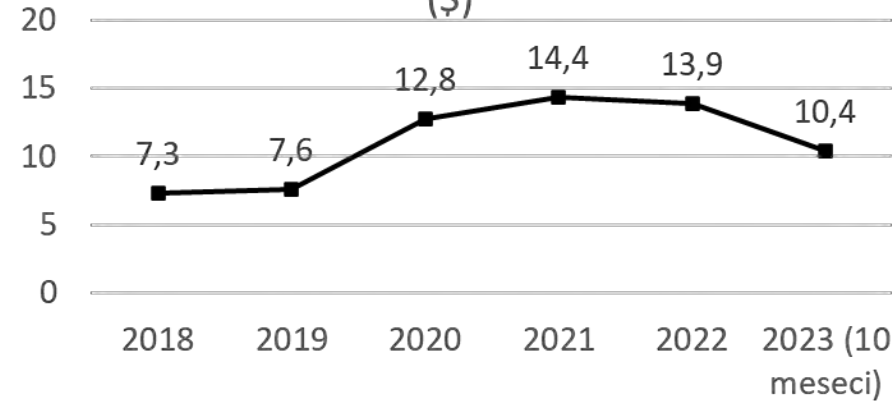
Proizvedene količine šljive od 2001. do 2023. godine (000t)

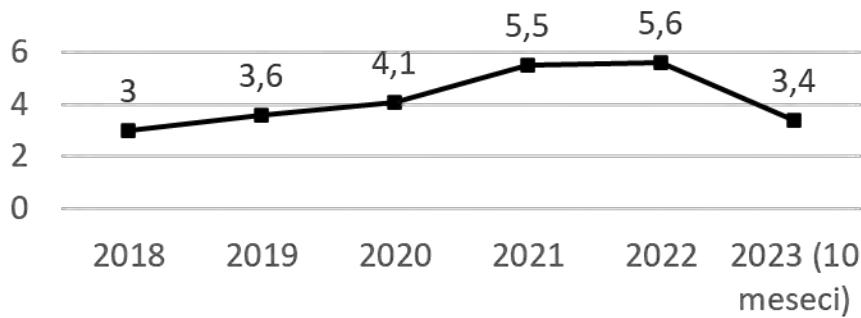
Količina izvezene sveže šljive u periodu od 2018. do 2023. godine (000 t)

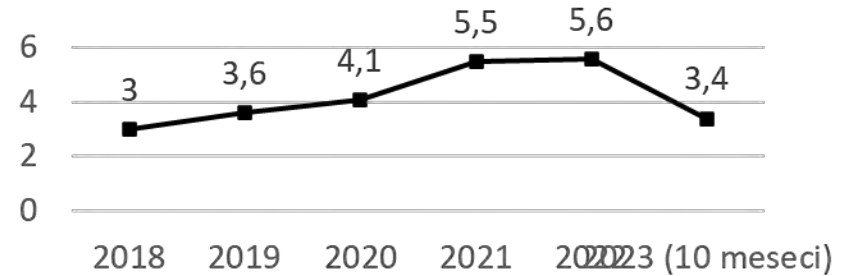
Vrednost izvezene sveže šljive u periodu 2018. do 2023. godine milioni (\$)

Količina izvezene suve šljive u periodu od 2018. od 2023. godine (000 t)

Količina izvezene suve šljive u periodu od 2018. od 2023. godine (000 t)

PROBLEMI U PROIZVODNJI ŠLJIVE

- **LOŠE OPRAŠIVANJE I OPLODNJA ZBOG VISOKIH TEMPERATURA-TOPLOG VETRA ILI LOŠIH USLOVA ZA VREME OPRAŠIVANJA I OPLODNJE.**
- **ZBOG VISOKIH TEMPERATURA U JULU I AVGUSTU ČESTO DOLAZI DO SMANJENJA KVALITETA PLODOVA - SMEŽURAVANJA PLODOVA.**
- **PORED MRAZA, SLABOG OPRAŠIVANJA ČESTO SU VELIKE ŠTETE I OD GRADA**
- **EVROPA VIŠE TRAŽI SORTE ŠLJIVE OVALNOG DO IZDUŽENOG OBLIKA.**
- **PRIVATNA PORODIČNA FIRMA PERIĆ OTKUPLJIVALA JE ŠLJIVU PO 55-60 DINARA I TO PRETEŽNO SORTE ČAČANSKU LEPTICU I STENLEJ, A U IZVOZU JE IŠLA PO 60-65 EUROCENTI -1.000 TONA.**
- **ROD ŠLJIVE JE OTPRILIKE KAO 2023. GODINE.**
- **PROBLEMI- PROLEĆNI MRAZ, GRAD, SUŠA, JOŠ NISU DOBIJENI PODSTICAJI ZA OSIGURANJE.**
- **ZBOG SUŠE DOŠLO JE DO CVETANJA U ISTOJ GODINI.**

Sadašnje stanje u zasadima šljive u Srbije karakteriše:

- **Veliko rastojanje sadnje – malo savremenih intenzivnih zasada.**
- **Nepravilno formirani uzgojni oblici krošnje**
- **Čest izostanak rezidbe ili njeno nestručno izvođenje**
- **Loša agrotehnika (đubrenje, navodnjavanje i proređivanje)**
- **Izmrzavanje od poznih prolećnih mrazeva, grada i ožegotina.**
- **Malo je zasada pod sistemima za navodnjavanje.**
- **Korišćenje nekvalitetnog sadnog materijala pri podizanju zasada.**
- **Pojava gljivičnih i bakterijskih oboljenja kore i drveta.**
- **Prisustvo virusnih oboljenja (šarka sljive)**

- Недовољно се примењује савремена технологија и квалитетан садни материјал при подизању засада.
- У засадима у роду недовољно се користе мере за регулисање родности, нестручно ђубри и наводњава и мало је засада под наводњавањем и противградним мрежама.

- **FAKTORI KOJI NAJVIŠE UTIČU NA SMANJENJE PRINOSA:**

- **Pojava niskih zimskih temperatura i ranih prolećnih mrazeva,**
- Nagle promene temperatura u periodu mirovanja,
- loši uslovi za vreme oprašivanja i oplodnje
- **Bolesti i štetočine**
- **Štete od grada,**
- Suša,
- Ožegotine listova i mladara,
- **Olujni vetrovi**
- Alternativna rodnost itd.
- **Pojava bakterioza**

Штете узроковане вирусом шарке шљиве

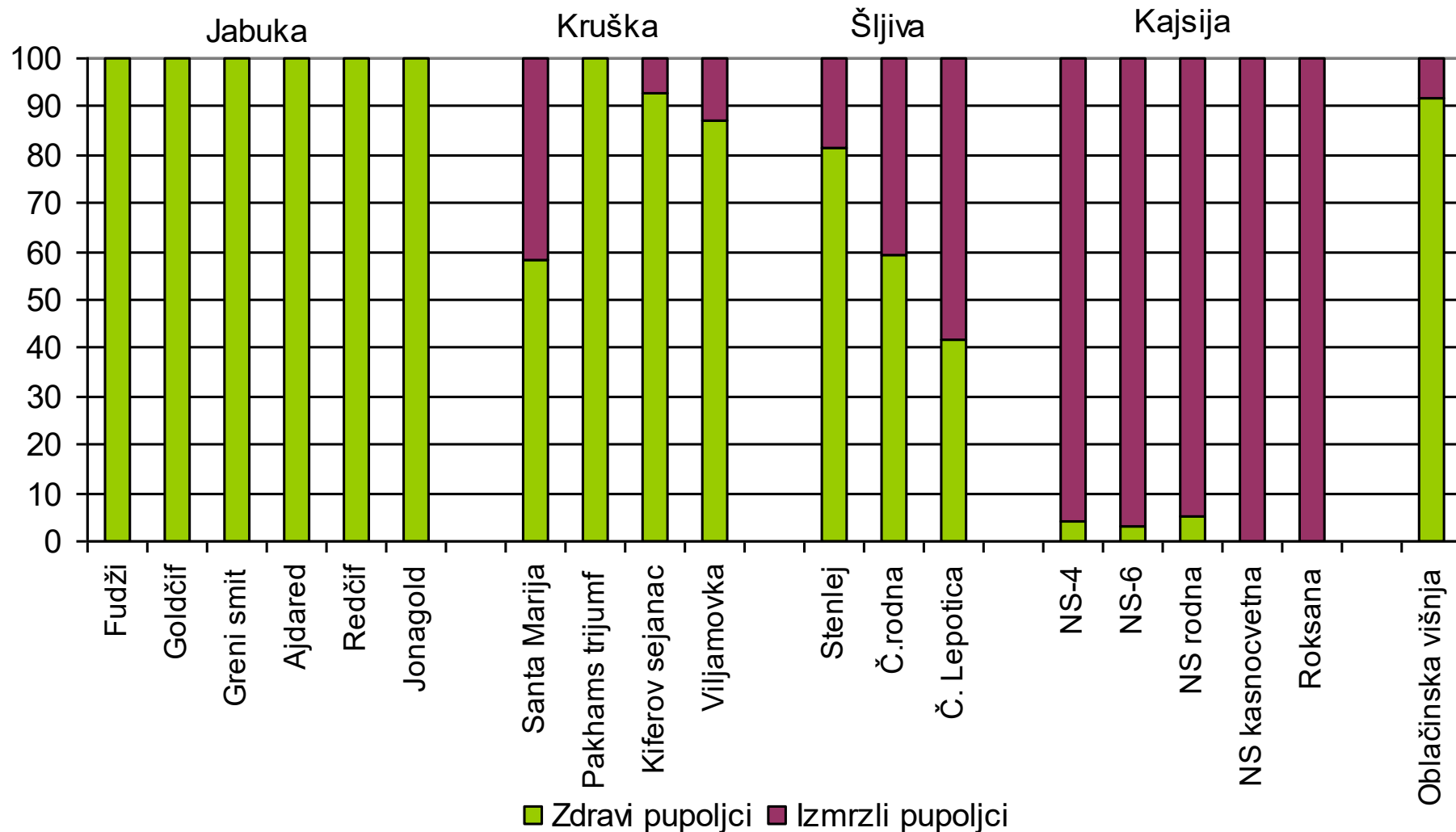

Izmrzavanje pupoljaka, Vojvoda Stepa

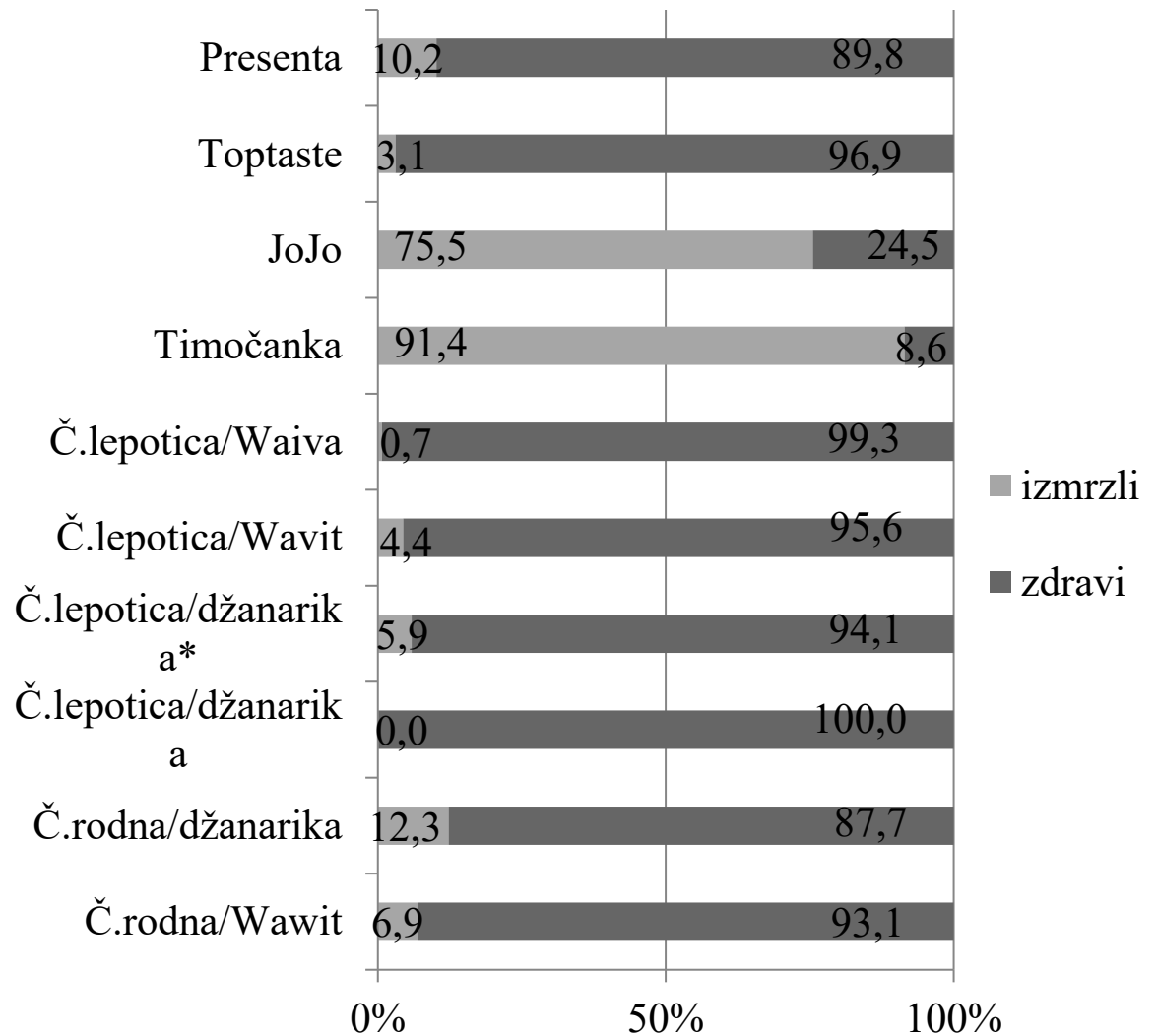

Udeo cvetova sa oštećenjima nastalim usled mraza ocenjen je početkom aprila 2017. godine, nakon pojave mraza u noći između 26. i 27. marta. Mraz je trajao 7 sati, a najniža temperatura dostigla je $-3,8$ °C.

Udeo izmrzlih i zdravih cvetova sorti šljive na različitim podlogama (%)

*čačanska rodna i
čačanska lepotica* - faza
početka cvetanja

presenta, jojo i toptaste –
još nisu počele da
cvetaju

*Čačanska lepotica na podlozi džanarika sa posrednikom crnim trnom (*Prunus spinosa*)

ŠTETE KOD ŠLJIVE U 2024. GODINI

SUŠENJE SADNICA ŠLJIVE

KVALITET SADNICA ŠLJIVE

Proizvodnja suve šljive u svetu

- Godišnje se proizvede oko 230.000 t
- Najveći proizvođači su:
 - SAD (> 50%)
 - Francuska (oko 20%)
- Najveći izvoznici su: SAD, Francuska, Čile, Argentina
- Najveći uvoznici su: Japan, Nemačka, Italija, V. Britanija

PODIZANJE ZASADA

- IZBOR MESTA ZA PLANTAŽU
- HEMIJSKA I MEHANIČKA ANALIZA ZEMLJIŠTA
- ANALIZA KLIMATSKIH PODATAKA
- AGROMELIORATIVNO ĐUBRENJE
- PRIPREMA ZEMLJIŠTA-RIGOLOVANJE ILI PODRIVANJE
- PARCELACIJA ZEMLJIŠTA
- POSTAVLJANJE PROTIVGRADNOG SISTEMA-
stubova, ankera, sajli, protivgradne mreže.
- IZGRADNJA SISTEMA ZA NAVODNJAVANJE

Osnovne agrohemijske analize zemljišta

Uzorak	Dubina cm	pH nKCL	Humus	Azot	P2O5	K2O
			%	%	mg/100 g zemljišta	
1	0-30	3,92	2,28	0,138	4,5	17,7
2	30-60	4,26	1,36	0,099	0,6	12,1
3	0-30	3,84	2,03	0,128	3,2	13,6
4	30-60	4,04	0,98	0,078	2,5	12,5

Pristupačni sadržaj kalcijuma (Ca) i magnezijuma (Mg) u zemljištu

Uzorak	Dubina cm	Ca	Mg	Ca/Mg
		mg/100 gr zemljišta		mg/100 g
1	0-30	294	34,4	5,2:1
2	30-60	383	48,7	4,8:1
3	0-30	266	32,3	5,0:1
4	30-60	372	45,2	5,0:1

Kvalitet sadnica

GUSTA SADNJA ŠLJIVE

Šljiva:

4 x 1-2 m

1,250 do 2.500 biljaka po ha

Podloge: Mirabolan 29/C, Mr.S.2/5, Mariana GF 8/1

Oblici: vitko vreteno, V sadnja, savijeno vreteno i dr

Preduslovi za gustu sadnju:

- **Uvođenje slabije bujnih podloga**
(GF 31, Marijana GF8/1, Mirabolana 29 C, Mirabolano B, MrS 2/5, St. Julien, Pixi, Vavita, VVA-1)
- Visoko kalemljenje
- **Razvođenje grana**
- Zelena rezidba

Vegetativne podloge

- **Slabo bujne:**

- Citation
- Rubira
- Torinel

- **Srednje bujne:**

- Franco
- Isthara

- **Bujne:**

- Mirabolana B
- Julior
- Mirabolana 29C
- Montclar

RASTOJANJE ZA ŠLJIVU

- Poboljšana piramida..5 x 3,5-4 m.....570-500 st.
- Vaza.....5-5,5 x 3-4 m...450-660 st.
- Redukovana vaza.....5-5,5 x 2,7-3 m
- Vretenast žbun.....4 x 2 m.....1.250 st.
- Vitko vreteno.....4-4,5 x 1,5 m....1660-2500 st.
- Super vitko vreteno.. 4-4,5 x 1-1,2 m.1850-2500.st.

REZIDBA ŠLJIVE

- Prvi zadatak rezidbe prosvetliti krunu
- Drugi je regulisati broj jednogodisnjih lastara
- U rezibi voća postoje dva osnovna pristupa:
 - rezidba voća u cilju formiranja uzgojnog oblika,
 - reziba voća na rod

Reziba voćaka se izvodi u cilju :

- Obrazovanja krune voća
- Regulisanja rasta i rodnosti
- Podmlađivanja voćaka
- Osnovni cilj rezidbe je uspostaviti ravnotežu između rodnosti i vegetativnog porasta

Od savremenih uzgojnih oblika koji se danas koriste za intenzivne i visokointenzivne sisteme gajenja koriste se sledeći:

- **vaza**
- **kosa palmeta**
- **poboljšana piramidalna kruna**
- **poboljšana piramidalna kruna**
- **usko piramidalna kruna-vitko vreteno i super vitko vreteno.**

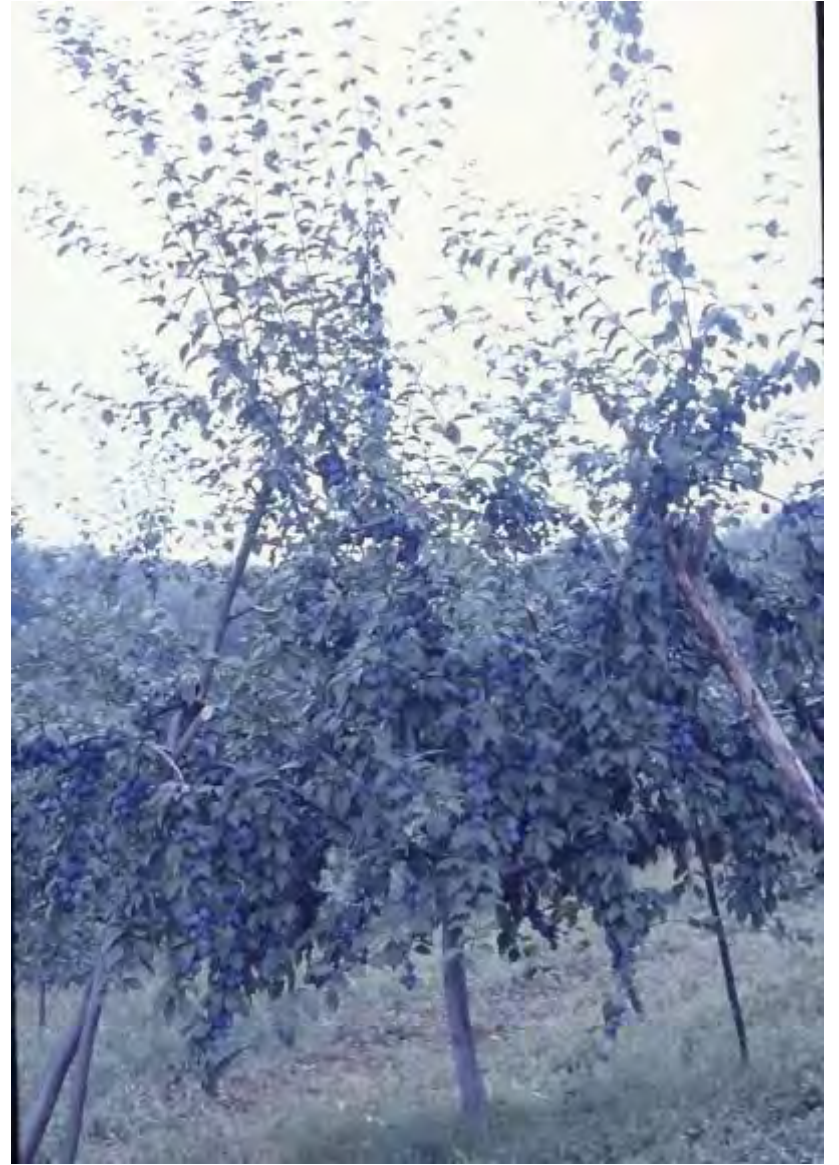

Prednost korišćenja tresaća

- Za jedan tresać potrebno je 6 radnika.
- Kod višnje **jedan tresać uradi dnevno** u proseku oko 900 stabala, a **kod šljive oko 700 stabala**.
- Kod višnje ubere se tresaćem oko 15.426,00 kg što je po radniku 2.571,00kg
- **Kod šljive ubere se tresaćem oko 50.400,00 kg/na dan što je po radniku 8.400,00 kg**
- Jedan radnik dnevno može da ubere oko 100 kg višnje i **od 300-500 kg šljive**.

Dobit po ha kod šljive stenlej, 2016. godine

Način berbe	Prinos Kg/ha	Cena (€/kg)	Prihod (€/ha)	Troškovi proizvodnje (€/ha)	Dobit (€/ha)
Ručna berba	36.000	0,16	5.853,65	5.040,00	813,70
Tresač	36.000	0,16	5.853,65	3.924,00	1.929,70
Porodični biznis	36.000	0,16	5.853,65	1.902,40	3.950,00

Dobit po ha kod šljive stenlej, 2017. godine

Način berbe	Prinos Kg/ha	Cena (€/kg)	Prihod (€/ha)	Troškovi proizvodnje (€/ha)	Dobit (€/ha)
Ručna berba	16.000	0,35	5.600,00	2.240,00	3.360,00
Tresač	16.000	0,35	5600,00	1.744,00	3.856,00
Porodični biznis	16.000	0,35	5.600,00	845,51	4.754,49

RAZVOĐENJE GRANA

- sintetička rafija
- tegovi za opterećenje grana
- štikaljke

- Sorte šljiva se orezuju zavisno od vegetativnog rasta i tipa vegetativnih grančica na kojima rađaju.
- Sorte koje rađaju na mešovitim grančicama zahtevaju najintenzivniju rezibu.
- Kod sorti koje rađaju na kratkim rodnim grančicama neophodno je ostaviti odgovarajući broj jednogodišnjih letorasta.

LALINE
SLIKE

- РАСТОЈАЊЕ ИЗМЕЂУ РЕДОВА

И ВОЂАКА $5 \times m^1$

- ВОЂНАК ИМА СИСТЕМ КАД РО КАД

4
СТАРОСТ

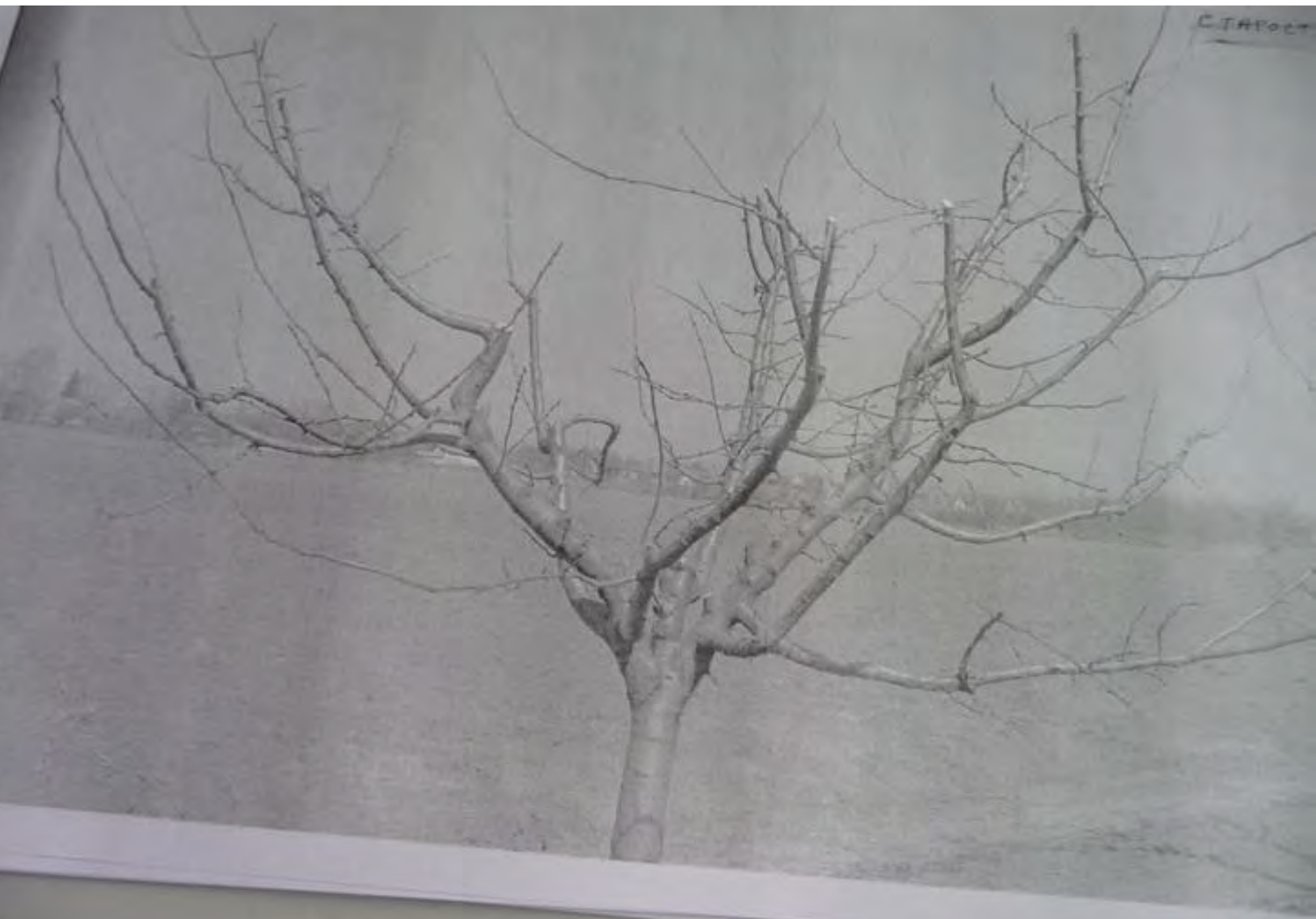
4Г

4r

С.Т.АРОСТ

СТАРОСТ 45

**PPROMENE
U
STRUKTURI SORTIMENTA**

Подлоге за шљиву

- Сејанац џанарике (*Prunus cerasifera* Erhr.)
- St. Julian A
- Fereley® (Jaspi®)

99%

Wavit®- Вагенхајмова; 20-30% мања бујност у односу на сејанац џанарике

Weiwa®- Вагенхајмова; 20-30% мања бујност у односу на сејанац џанарике

Подлоге за шљиву отпорне на вирус шарке шљиве:

Docera®- *Prunus domestica* L. × *Prunus cerasifera* Erhr.

Dospina®- *Prunus domestica* L. × *Prunus spinosa*
L.

GENERATIVNE PODLOGE ZA ŠLJIVU

- DŽANARIKA – *Prunus cerasifera* Ehr.
- CRNOŠLJIVA-DRENOVKA = ARAPKA
- PETROVAČA
- CRVENA RANKA- DAROSAVKA
- TRNOŠLJIVA
- CRNI TRN-TRNJINA
- BRESKVA
- KAJSIJA
- BADEM

Vegetativne podloge

- **Slabo bujne:**

- Citation
- Rubira
- Torinel

- **Srednje bujne:**

- Franco
- Isthara

- **Bujne:**

- Mirabolana B
- Julior
- Mirabolana 29C
- Montclar

Podloge za šljivu

- **Wavit® / Wei-Wa®**

Klon sorte Wagenheim, srednje bujna podloga, odlično se ukorenjava, ne formira izdanke, odličan afinitet sa sortama šljive i sa sortama kajsije, sorte okalemljene na ovoj podlozi rano prorode, daju redovne i visoke prinose, sa dobrom krupnoćom ploda i ranijim zrenjem od nekoliko dana u odnosu na sejanac dženarike

- **Docera® 6** - Prunus domestica × Prunus cerasifera

Prva rezistentna podloga na PPV na bazi hipersenzitivnosti, intenzivno se testira na području EU, do sada rezultati veoma dobri, srednje bujna podloga, 30-35% u odnosu na sejanac dženarike

- **Dospina® 235** - Prunus domestica × Prunus spinosa, srednjeg rasta (slično kao „Veiva®“). Veoma dobri prinosi kao i krupnoća ploda.

Kompatibilna sa P. domestica i P. salicina. Dobra otpornost na propadanje šljive uzrokovan bakterijom Pseudomonas. Neznatan broj izdanaka daje u zasadu. Još uvek je na intenzivnom testiranju.

Да би производња шљиве била успешна и рентабилна, неопходно је користити сертификован или стандардни садни материјал, произведен у реномираним расадницима, у складу са важећом законском регулативом.

**‘Чачанска
најбоља’**

‘Чачанска

‘Ваљевка

‘Grossa di Felisio’

5%

Sorta čačanska rodna na podlozi

1. slika, 2017. godine

Timočanka

(Stanley x Kalifornijska plava)

- ✓ vreme zrenja: početak avgusta;
- ✓ plod: krupan (50 – 70 g),
intezivno plave boje, sa obilnim
pepeljkom;
- ✓ rodnost: dobra;
- ✓ toleratna na PPV
- ✓ pogodna za svežu potrošnju
preradu;
- u nekim godinama se pojavljuje
rđasta prevlaka

Čačanska najbolja

(Wagenheims x Požegača)

- ✓ vreme zrenja: II polovina avgusta;
- ✓ plod: krupan (45 – 80 g), tamno plave boje sa obilnim pepeljkom;
- ✓ rodnost: dobra;
- ✓ sorta za svežu potrošnju i zamrzavanje;
- ✓ tolerantna na PPV;
- samobesplodna sorta.

Čačanska rodna

(Stanley x Požegača)

- ✓ vreme zrenja: kraj avgusta;
- ✓ plod: srednje krupan (25 – 30 g), tamno plave boje sa obilnim pepeljkom, izuzetnog kvaliteta;
- ✓ rodnost: visoka;
- ✓ pogodna za svežu potrošnju i sve vidove prerade;
- osetljiva na virus šarke.

ČAČANSKA RODNA NA PODLOZI VAVIT 4X2 M

Mildora

(Large sugar prune x Ča. lepotica)

- ✓ vreme zrenja: III dekada avgusta;
- ✓ plod: srednje krupan, crvenkaste boje sa pepeljkom, odličnog kvaliteta (do 32% RSM);
- ✓ tolerantna na PPV;
- ✓ sorta namenjena za sušenje (kao suva ima ćilibarnu boju);
- **izuzetno osetljiva na trulež plodova.**

Cena sorti šljiva po sortama i godinama , BIOSTAR-Vojvoda Stepa

SORTA	2010	2011	2012	2013	Prosek
Čačanska lepotica	14,38	34,53	32,41	15	24,08
Čačanska rodna	13,89	13	21,2	10	14,52
Stenlej	19	14	25,7	10	17,17

INTEMA D.O.O.

body

Служба: +386(0)41 500 111

VODEĆE SORTE ŠLJIVE U PROIZVODNIM ZASADIMA

- Čačanska rana
- Čačanska lepotica
- Čačanska rodna
- Čanska najbolja
- Stenlej
- Požegača
- **PREPORUKA NOVIH SORTI: Haganta, Nada, Pozna plava, Toptaste, Grossa di felisio-Empres, Jojo, Prezenta, Topend plus**

POŽEGAČA

- Nema bolje sorte za preradu od požegače
- Uraditi klonsku selekciju u Srbiji
- Stvoriti predosnovni materijal
- Požegača treba da bude robna marka srbije

Analiza plodova požegače, Novi Sad, 28. 08. 2012. godine

Vlasnik požegače	Mesto	Masa ploda (gr)	Masa koštice (gr)	Rastvorljive suve materije (%)
Marko Ranković	Belotić	18,15	0,83	19,2
Živojin Pavlović	Sirdija	15,7	0,81	20,4
Pavle Pavlović	Sirdija	16,12	0,92	20,1
Tomislav Janković	Gornje Crniljevo	18,59	0,79	20,4

ПОЖЕГАЧА-изданачка
Датум бербе-24. 08. 2012. године
Власник-Марко Ранковић
Место-Белотић

Nada

(Stanley x Scoldus)

- ✓ vreme zrenja: kraj II, početak III dekade
avgusta;
- ✓ plod: krupan (45 – 55 g), tamno plave boje
sa obilnim pepeljkom, dobrog kvaliteta;
- ✓ rodnost: odlična;
- ✓ dobra arhitektura stabla;
- ✓ tolerantan na virus šarke i ostale prouzrokovalače bolesti;
- ✓ pogodan za svežu potrošnju i preradu,
posebno sušenje.

Pozna plava

(Ča. Najbolja x Ča. Najbolja)

- ✓ vreme zrenja: polovina septembra
(najpoznija domaća sorta);
- ✓ plod: sitan do srednje krupan, tamno plave boje sa pepeljkom, odličnog kvaliteta;
- ✓ tolerantna na PPV;
- ✓ koristi se kao stona i za preradu;
- sklona alternativnoj rodnosti.

POLJOPRIVREDNI INSTITUT OSIJEK

ŠLIVA

TOP TASTE®

(za kušanje) 22-25% brix

DATUM BERBE 27.8.2013.

TOPTASTE

Vrsta: Šljiva (Prunus domestica L.)

Poreklo: Njemačka – ARTEVOS

Sazrevanje: prva dekada avgusta

■ **OPIS SORTE:** Stablo rano dolazi u rod te daje visoke prinose. Plod je velik, plavo-ljubičaste boje, duguljastog ploda. Meso ploda je žute boje, vrlo dobra okusa, sočno. Dobro podnosi skladištenje.

■ Masa 40-50 g

■ TST 22 Brix

■ Randman 0,94

TOPTASTE

Vrsta: Šljiva (*Prunus domestica* L.)

Poreklo: Nemačka – ARTEVOS

Sazrevanje: prva dekada avgusta

- **OPIS SORTE:** Stablo rano dolazi u rod te daje visoke prinose. Plod je velik, plavo-ljubičaste boje, duguljastog ploda. Meso ploda je žute boje, vrlo dobra okusa, sočno. Dobro podnosi skladištenje.
- Masa 40-50 g
- TST 22 Brix
- Randman 0,94

Šljiva (razmak sadnje 4 x 2 m = 1250 st./ha) Ogledno polje Rimski Šančevi-2013-2014

Šljiva	Prosečna masa ploda (g)	Prinos po stablu (kg)	Prosečna masa ploda	Prinos po stablu (kg)	Prinos po površini (kg/ha)	
Č.lepotica/Wavit	41.3	3.8	36.2	9.8	4750	12225
Č.lepotica/Dzanarika	39.4	6.6	31.9	15.8	8250	19750
Č.Lepotica/Dzanarika - crni trn	44.1	2.8	34.2	8.8	3500	10988
Č.lepotica/Waiwa	43.3	5,6	32.5	9.1	7000	11400
TOP TASTE/Wavit	45.1	9.5	37.6	15.5	11875	19363
JOJO/Wavit	44.3	15.4	29.3	16.8	19250	21000
Č.rodna/Wavit	37.1	8.6	26.7	14.0	10750	17525
Č.rodna/Dzanarika - crni trn	33.2	3,3	27.9	8.6	4125	10800

TOPHIT

Vrsta: Šljiva (*Prunus domestica* L.)

Poreklo: Njemačka - ARTEVOS

Sazrevanje: prva dekada septembra

- **OPIS SORTE:** Slablo rano dolazi u rod, visoke rodnosti. Plod je vrlo velik, duguljastog oblika, tamno plave boje. Meso ploda je zlatno-žute boje, sočno, čvrsto, aromatično, slatkog i vrlo dobrog ukusa.
- TST 17 % Brix
- Masa preko 60-70 g

Najznačajniji štetnici
korovi u voćarstvu i vin

Osječko-baranjska županija

POLJOPRIVREDNI INSTITUT OSIJEK

TOP MIT

SLJIVA

DATUM BERBE: 29.08.2012.

Osječko-baranjska županija

Sorta šljive *Presenta*®

Osobine ploda sorte *Presenta*® (prosek od 2014. do 2017)

Masa ploda (g)	Visina ploda (mm)	Širina ploda (mm)	Masa koštice (g)	Randman mesa (%)	Dužina peteljke (mm)	Šećeri (°Brix)	Kiseline (mg/100 g)
25,8	41,3	32,3	1,3	94,9	14,3	18,3	0,86

Sorta šljive *Presenta*®

Prinos po stablu i hektaru u periodu od 2014. do 2017.

Prinos (kg/stablu)				
2014.	2015.	2016.	2017.	Σ 2014–2017.
0,97	5,64	8,21	10,26	25,08
Prinos (kg/ha)				
1.208,3	7.050,0	10.262,5	12.825,0	31.345,8

Ukupan ostvareni prihod i dobit u periodu od sadnje do 6. godine nakon sadnje

Prinos (kg/ha)	Cena (€/kg)	Prihod (€/ha)	Dobit (55–65%) (€/ha)
31.345,8	0,5	15.672,9	9.403,8

Presenta
09.10.2017.

MUTACIJA BELOŠLJIVE
MESTO: NERADIN
VLASNIK: MARKOVIĆ MILAN
VREME BERBE: 21. 08. 2016. GODINE

MUTACIJA BELOŠLJIVE
MESTO: NERADIN
VLASNIK: MARKOVIĆ MILAN
VREME BERBE: 21. 08. 2016. GODINE

MUTACIJA BELOŠLJIVE
MESTO: NERADIN
VLASNIK: MARKOVIĆ MILAN
VREME BERBE: 24. 08. 2016. GODINE

MUTANT BELOŠLJIVE-KANDIDAT ZA NOVU SORTU

GROSSE FELICIA-PLAVA
PODLOGA-DŽANARIKA
VLASNIK- MIRKO PERIČ-MASLOŠEVO-N.V. OKO 290 M
PRVA BERBA-11. 08, 2016. G.
POSLEDNJA BERBA-22. 08. 2016. G.
OPTIMUM BERBE-17. 08. 2016. G.

GROSSE FELICIA-PRAVA
PODLOGA-DŽANARIKA
VLASNIK- ZORAN BOŠIČ-GORNJA TREŠNJEVICA-N.V. OKO 350 M.
PRVA BERBA-2. 09, 2016. G.

ZORAN BOŠIČ-GORNJA TREŠNJEVICA-N.V. OKO 350 M.
BERBA ZA HLADNJAČU-16. 09, 2016. G.

MUTANT ŠLJIVE - NERADIN

MUTACIJA BELOŠLJIVE
MESTO: NERADIN
VLASNIK: MARKOVIĆ MILAN
VREME BERBE: 24. 08. 2016. GODINE

MUTACIJA PUPOLJKA BELOŠLJIVE
MILAN MARKOVIĆ, IRIG, 2015. GODINA

Dobit po ha kod važnijih sorti šljiva, Topola, 2016

- Kod Stenleja I Čačanske lepotice bilo je 5 tona druge klase, a kod Grosse di Felisio 3 tone
- Cena II klase kod svih sorti bila je bila je 0,12 eura.

Način berbe	Prinos kg/ha	Cena (€/kg)	Prihod (€/ha)	Troškovi proizvodnje (€/ha)	Dobit (€/ha)
Čačanska lepotica	25.000	0,25	5.600	2.235,8	3.364,2
Stenlej	25.000	0,24	5.400	2.235,8	3.164,2
Grossa di felisio	30.000	0,33	9.270	2032,5	7.237,5

Dobit po ha kod važnijih sorti šljiva, Topola, 2017

- Kod Stenleja I Čačanske lepotice zbog loše oplodnje došlo do slabog zametanja plodova.
- Kod Grossa di felisio došlo do alternativne rodnosti-potrebna jača rezidba pošto rađa i na mešovitim rodnim grančicama.

Način berbe	Prinos kg/ha	Cena (€/kg)	Prihod (€/ha)	Troškovi proizvodnje (€/ha)	Dobit (€/ha)
Čačanska lepotica	15.000	0,40	6.000,00	1.341,48	4.658,52
Stenlej	9.000	0,40	3.600,00	804,88	2.795,12
Grossa di felisio	10.000	0,59	5.900,00	677,5	5.222,5

Proizvodnja šlive stenlej u porodičnoj firmi Lapčević Srđana, Stubal–Aleksandrovac, 2024 godina.

PRINOS (KG/HA)	RASTOJANJE M	TROŠKOVI PROIZVODNJE (DINARA)	PRIHOD (DINARA)	DOBIT (DINARA)
37.000	4X2,5	370.000,00	1.110.000	740.000,00

Prodajna cena 30,00 dinara

Troškovi proizvodnje 10,00 dinara

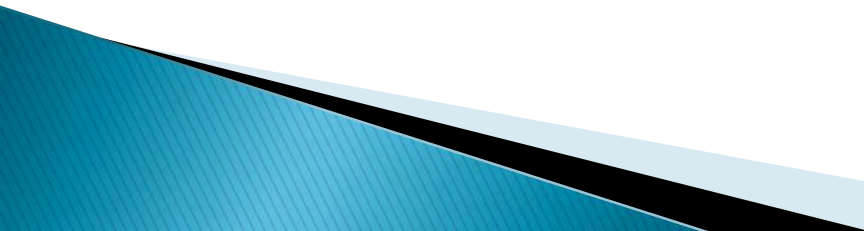
Broj biljaka po ha 2500

Nadmorska visina 400 m

Starost zasada 5 godina

4 osobe nakupe za 10 časova oko 2,7 tona što je 700 kg po osobi.

PREDLOG MERA

1. Uvođenje u proizvodnju novih sorti i podloga
 2. Inteziviranje tehnologije proizvodnje
 3. Uvođenje Integralnog koncepta proizvodnje
 4. Standardizovanje tehnologije proizvodnje suve šljive prilagođene zahtevima evropskog tržišta
 5. Udruživanje.
 6. Standardizovanje proizvodnje rakije
 7. Proizvodnja džema i pekmeza
 8. Promocija proizvoda – osnovni preduslov za marketing jeste kvalitet
-

Једна напредна воћарска задруга

Заштатни знак воћарске задруге

Чачак, 6. октобра
Једна од најнапреднијих воћар-
ских задруга у овој земљи свика-
ла је Воћарска задруга у Кошућани-
ма. Она је као главни припремач
материјала за своје око 400 вагона,
ако услед рђаве годишње није се мо-
гли извести таква количина. До са-
да је извезено у Немачкуј 40 вагона
спрених шлана, а Савезу земљорад

ничких задруга извезено је 40 ваго-
на. Задруга има на данас још 100
вагона спрених и 5 вагона суних
шлана. Поред овога у своје издру-
му задруга има већу количину рана
је на продају.

Веће, које има избор и продаје,
брижљиво се труди, да час пла и
своју економску задругу, што изгледа
на врло добру путу.

07. октобар, 1932. год., Политика

*„Lukavi ljudi preziru
nauku, obični joj se dive, a
pametni je koriste”*

Bekon